

%B0_%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%D0%B0

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Принципи академічної свободи: сутність та світовий досвід. URL: <https://oduvsv.edu.ua/news/printsipi-akademichnoyi-svobodi-sutnist-ta-svitovij-dosvid/>

Владимирова Валентина Іванівна,
старший викладач закладу вищої освіти
кафедри українознавства та гуманітарної підготовки

ЗМІНИ У ПАРАДИГМІ СИСТЕМИ ОСВІТИ ПРИ ОНЛАЙН-ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Полтавський державний медичний університет

Внаслідок пандемії COVID-19 та війни Україна та світ зіткнулися з однією з найбільших проблем, яку ми колись зазнавали протягом століття. Кожен сектор (охорона здоров'я, освіта, сільське господарство, засоби масової інформації) зіткнувся з такою потужною небезпекою, що всі вони виборюють виживання в цій новій обстановці. У зв'язку з цими неминучими випробуваннями відбувається зміна парадигми, перехід у сфері [4].

Освітня спільнота вважається платформою для розвитку майбутнього покоління. Вона пройшла через кілька перетворень (традиційного способу навчання онлайн), щоб впоратися з ситуацією і бореться за досягнення своєї мети. Була навіть можливість втрати академічного року, якби не було онлайн-освіти, не було б переходу від традиційного до нового навчального процесу викладання/навчання. Сучасний педагог використовуватиме передові методи викладання для забезпечення найкращого навчання здобувачів освіти.

Сама атмосфера і, безумовно, педагогічний підхід в онлайн класі іноземної мови відрізняються від традиційного заняття. В онлайн класі немає фізичної присутності та частого вербального спілкування, у такому разі викладачеві важко зрозуміти рівень знань кожного студента, відчувати його настрій «у моменті», швидко зреагувати на особливості

характеру учня. Як наслідок — це може призвести до того, що учні іноді почуваються відокремлено, і пасивна роль в онлайн класі української мови як іноземної, таким чином, розвиває критичне ставлення до ефективності мови, що вивчається.

З іншого боку, електронне вивчення української мови сприяє автономному навчанню, формуванню певної самостійності, воно підтримує навичку самоконтролю у навчанні, коли студенти навчаються у своєму особистому просторі, певному робочому форматі та темпі. Існують різні види функцій, які можуть бути використані викладачем іноземної мови для підтримки вивчення мови під час війни та пандемії, і все, що потрібно зробити, це адаптувати та впровадити цифрові програми, призначені для використання у викладанні української мови для іноземних студентів. Найбільші труднощі для викладачів іноземної мови у забезпеченні підтримки студентів часто пов'язані із підключенням до стабільного Інтернету та розумінням кожної цифрової програми, яку вони можуть використовувати. Багато тренінгів, а також онлайн-семінари допоможуть звичайному викладачеві правильно вести процес викладання та вивчення іноземної мови в режимі онлайн [3, 8].

Викладачі іноземної мови, які відіграють ключову роль, мають бути самомотивованими та творчо підходити до створення електронного контенту, щоб зробити заняття та навіть тести цікавими. Викладач української мови як іноземної має мотивувати студентів та до самонавчання. Як викладач він має виступати в ролі фасилітатора, а не контролера у традиційному класі, який надихатиме і прищеплюватиме любов до навчання студентам, інакше онлайн-уроки української мови не матимуть сенсу [5]. Більше того викладачу іноземної мови в онлайн-середовищі необхідно бути здатним визнати цінність навчання як еквівалентну традиційним засобам освіти. Якщо викладач сам вважає, що онлайн-навчання українській мові є неефективним і єдиний спосіб ефективного навчання може бути можливим лише в очному класі, лише через очні заняття, то така людина не підходить для того, щоб бути гідною для онлайн-парадигми сучасної освіти.

Онлайн навчання іноземної мови зазвичай здійснюється за допомогою синхронного навчання, а також асинхронного навчання. Синхронне навчання відноситься до одного з видів онлайн-освіти, що відбувається в режимі реального часу за допомогою живих лекцій, телеканалів, потокового мовлення, відео в прямому ефірі або YouTube, що зараз практикується. Пряме спілкування, обмін думками та миттєвий

зворотний зв'язок є характерними рисами синхронного навчання, з іншого боку, асинхронне навчання описує навчання за допомогою заздалегідь записаних відео та лекцій, даючи домашні роботи, завдання, використовуючи дискусійний форум, месенджери, а також передаючи файли, обмінюючись поштою.

Крім синхронного та асинхронного навчання змішане або гібридне навчання також може бути хорошим варіантом для полегшення процесу навчання. Змішане навчання може стати справжньою панацеєю для вирішення проблеми навчання.

Такер (2020) у своїй книзі «Баланс при змішаному навчанні» пропонує викладачам стратегії активного залучення здобувачів освіти до постановки цілей шляхом моніторингу прогресу, відображення зростання з використанням зворотного зв'язку, рекомендацій, доступу до здібностей та якостей студентів, а також спілкування з їхніми батьками [6]. Вона також містить рекомендації, які необхідні для того, щоб перетворити клас із класу, орієнтованого на викладача, на клас, орієнтований на студента, тому дуже важливо продовжувати змішане навчання; баланс між традиційним класом та віртуальним класом. Викладачам необхідно лише вибрати найбільш підходящий додаток, який можна використовувати.

Послідовна взаємодія вважається суттю ефективної онлайн-освіти. Щоб привернути увагу іноземних студентів, викладачі повинні залучати їх до активної участі у заняттях, запитуючи їх думки, влаштовуючи групові дискусії, підключаючи їх до діяльності щодо вирішення проблемних завдань, вирішення кейсів тощо. Взаємодія між студентами, як і між викладачем та студентами, створює сприятливе середовище для онлайн-освіти [1].

Спільна робота мотивує тих, хто вивчає іноземну мову, до онлайн-освіти. Рецензії колег, позитивні відгуки, обмін ідеями з певної теми, передача зображень, файлів, аудіо/відеокліпів, робота над одним і тим же проектом, завданнями, навчання на основі проектів — все це розвиває співпрацю та зміцнює здатність студентів справлятися з вирішенням проблем у реальній житті [2].

Цифрова грамотність стала необхідністю у процесі навчання української мови як іноземної. Це робить процес навчання цікавим та захоплюючим. Аудіовізуальні кліпи, зображення вважаються потужним матеріалом, здатним справити глибоке та тривале враження на свідомість студентів [7].

Використання різних видів додатків допоможе студентам та викладачам налагодити контакт та створити сприятливу атмосферу у навчальному процесі. Якщо студенти занудьгували, можна використовувати програми, які містять ігри, а коли студентам необхідно отримати оцінку, викладачі можуть просто переключитися на використання додатків для квізів, тестів, вікторин.

На підставі результатів, отриманих у ході даного дослідження, можна виділити низку рекомендацій щодо ефективного продовження онлайн-навчання української мови як іноземної. Викладачі повинні бути навчені для підвищення їхньої цифрової грамотності, у зв'язку з цим слід організувати семінари, тренінги на національному рівні для впровадження цифрових інструментів та їх якісного застосування.

Список літератури

1. Владимірова В. І., Шевченко О. М. Теоретико-методологічні основи формування білінгвальної комунікативної компетенції здобувачів освіти в умовах діалогу культур. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : матеріали III Всеукр. наук.-практ. онлайн конф., м. Полтава, ПДАУ, 25 травня 2022 р.* Полтава, 2022. С. 145–149.

2. Лещенко Т. О., Шевченко О. М. Мотивація навчальної діяльності здобувачів вищої освіти як провідний чинник підготовки фахівців. *Trends in the development of science in the modern world : proceedings of the XXXIII International scientific and practical conference, Graz, Austria, 23–26 August 2022.* Graz : International Science Group, 2022. Pp. 247–251.

3. Роберт И. В. Цифровая трансформация образования: вызовы и возможности совершенствования. *Информатизация образования и науки.* № 3 (47). 2020. С. 3–17.

4. Fleming E. C. et al. A Digital Fluency Framework to Support 21st-Century Skills. *Change: The Magazine of Higher Learning.* 2021. Т. 53. № 2. С. 41–48.

5. Izzah, L., Hadi, M. S., & Rahman, N. F. A. Engaging Learners with the Internet of Things (IoT): *Gen Z's Perspectives. Educational Initiatives Research Colloquium.* 2019. Pp. 150–154. URL: <https://humanities.utm.my/education/isei/>

6. Tucker C. R. Balance with blended learning: Partner with your students to reimagine learning and reclaim your life. Corwin, 2020.

7. Sun L., Tang Y., Zuo W. Coronavirus pushes education online. *Nature Materials.* 2020. Т. 19. № . 6. С. 687–687.

8. Vladymyrova V., Savitskaya T. Application of innovative learning technologies in a medical university is an integral component of the educational process. *Modern and global methods of the development of scientific thought : proceedings of the V International scientific and practical conference, Florence, Italy, 25–28 October 2022*. Florence: International Science Group, 2022. Pp. 337–345.

Гиря Марина Павлівна,
кандидат технічних наук, керівник відділу
внутрішнього забезпечення якості освіти

Разумна Алла Григорівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
практичний психолог

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЧИННИК КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет»

Виходячи з того, що якість освіти розглядається як «комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості» [1], а культура якості освіти є сукупністю цінностей, фундаментальних принципів, норм, заснованих на засадах академічної доброчесності, корпоративної солідарності у взаєминах всіх стейкхолдерів освітнього процесу та як соціокультурний феномен включає «не тільки аспект управління та контролю за допомогою процедур вимірювання та оцінювання, але й звичаї, встановлений порядок, що підтримуються університетською спільнотою і мають формуватися на різних рівнях з урахуванням субкультур відповідних академічних підрозділів» [2], культура якості освіти в ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет» розглядається з двох боків — соціально-управлінського [3] як «зовнішня» об'єктивна складова та особистісно-психологічного як певні змістовно-діяльнісні та саморегулятивні характеристики суб'єктів освітнього процесу, що обумовлюють її «внутрішню» складову.